

„Býti“, „jest“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2012](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2012](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 3. 4. 2012

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 3. 4. 2012

„Býti“, „jest“

Sloveso „býti“ má v indo-evropských jazycích zvláštní povahu, protože jeho dnešní základní význam vznikl jakýmsi překrýváním, směřováním až slučováním nejen některých významů, ale také některých tvarů několika původně odlišných sloves (a odtud prý ty „nepravidelnosti“ v ohýbání příslušných slov). Právě proto se zdá být pochopitelné, že v některých jiných, mimoevropských jazycích nenacházíme jeho obdoby. Někteří myslitelé se toho chopili a dokazovali, že vše, co souvisí s touto údajně „zdánlivou problematikou“, má výhradně jazykovou, lingvistickou povahu, takže se vlastně netýká ničeho „věcného“, žádné „skutečnosti“. Jinak řečeno, že vše, co v evropské tradici představují různá bádání „ontologická“, jsou ve skutečnosti jen vnitřní problémy jazyka (určitých jazyků) a nemají proto žádnou „věcnou“ důležitost (relevanci), transponovatelnou do jiných, méně „zatížených“ jazyků. – Proti tomu lze ovšem namítnout, že právě tato okolnost možná úzce souvisí s tím, že nikde jinde na světě nedošlo k ustavení opravdové filosofie, ale pouze k různým tradicím „moudrosti“ a „mudrosloví“. Takoví lidé, kteří to nechtějí vidět jako významnou světovou novinku, jako myšlenkový vynález (ale naopak jako deviaci), nejspíš prostě umanutě popírají *každou* možnost nějakého vynálezu, a to dosti slaboduchým poukazem k tomu, že jinde k podobnému vynálezu nedošlo, takže jde pouze o nějakou nevýznamnou aberaci, ne-li přímo omyl a iluzi. (V pozadí se zřetelně rýsuje předsudek, že „skutečné“ je pouze to, co je všude stejné, co se stále stejně opakuje, tedy co je „zákonité“, kdežto výjimky prý představují bezvýznamné nahodilosti, které jsou vlastně „neskutečné“. Proti tomu lze ovšem snadno argumentovat: už sama myšlenka vývoje organismů nutně počítá s tím, že se objevují novinky, vynálezy, že dochází k emergenci „nového“, které tu dosud nebylo.)

(ze starších poznámek ad „méontologie“, 2011 [!!! dohledat přesné datum !!!]; s úpravami převedeno: Písek, 120403-2.)